

KOMMUNAL FÖRFATTNINGSSAMLING Nr 008.20

Antagen/Senast ändrad	Gäller från	Dnr
Kf 2012-05-28 § 87	2012-05-29	2012/262
Kf 2014-12-15 § 264	2014-12-16	2014/322

FINANSPOLICY FÖR BROMÖLLA KOMMUN

1 ALLMÄNT

1.1 Bakgrund

Enligt KomL ska kommunen förvalta sina medel på ett sådant sätt att kravet på god avkastning och betryggande säkerhet kan tillgodoses. Denna policy har upprättats i enlighet med gällande lagstiftning och med syfte att tydliggöra förvaltningsuppdraget avseende förvaltning av kommunens finanser.

1.2 Syfte

Finanspolicyn ska vara ett övergripande ramverk för riktlinjer, regler och målsättning för finansverksamheten som bedrivs i kommunen.

1.3 Mål

Inom ramen för KomL bestämmelser och denna policy ska kommunens finansverksamhet bedrivas så att

- Kommunens betalningsförmåga på kort och lång sikt säkerställs.
- Riskerna hålls på en låg nivå med hänsyn till kraven på god avkastning. Risknivån skiljer sig åt mellan pensionsförvaltning och övrig finansförvaltning beroende på att de medel som avsatts för pensionsförpliktelser är av mycket mer långsiktig karaktär än övrig finansförvaltning.
- Kapitalanvändning och kapitalanskaffning bedrivs effektivt.
- Finansnettot blir bästa möjliga genom att medel placeras så att så god avkastning som möjligt erhålls och att de finansiella kostnaderna blir så låga som möjligt.

1.4 Omfattning

Finanspolicyn beslutas av kommunfullmäktige. Bromölla kommuns finanspolicy omfattar finansieringsverksamhet exkl. de kommunala bolagen. Med finansieringsverksamhet avses likviditetshantering, placeringar, finansiell riskhantering, upplåning, leasing och borgen.

2 ORGANISATION OCH ANSVARFÖRDELNING

2.1 Organisation

Förvaltningen ska, inom de ramar som kommunfullmäktige beslutar, samordna de finansiella frågorna som avses i denna policy.

2.2 Ansvarsfördelning

2.2.1 Kommunfullmäktiges ansvar

- Fastställa kommunens finanspolicy.
- Fastställa årlig ram för totalupplåning.
- Besluta om borgen och garantier.
- Besluta om finansiella mål.
- Fastställa borgensavgiften.

2.2.2 Kommunstyrelsens ansvar

- Årligen ompröva policyn och informera kommunfullmäktige om det finns behov av förändringar i befintlig policy.
- Verkställa kommunfullmäktiges finansiella beslut och ansvara för medelsförvaltningen.
- Fastställa delegationsordning för vilka som har rätt att underteckna finansiella avtal.
- Besluta om långvarig överlikviditet.

2.2.3 Förvaltningens ansvar

- Säkerställa kommunens tillgång av finansiering.
- Hantera upplåning, uppföljning och kontroll av lånebehovet samt omsättning av befintliga lån.
- Hantera likviditets- och placeringsverksamheten.
- Aktivt hantera de finansiella riskerna.
- Ansvara för att finansiella avtal och transaktioner sker inom ramen för finanspolicyn.
- Rapportera om den finansiella ställningen och den finansiella utvecklingen som behövs för att kommunstyrelsen ska kunna fullgöra sin uppgift.

3 LIKVIDITETSHANTERING OCH PLACERING

Ekonomichefen har ansvaret för likviditetsplaneringen. Uppföljning av likviditeten ska ske i samband med övrig ekonomisk uppföljning.

Kortfristig placering av överskottslikviditet ska ske med beaktande av godtagbar kredit-, ränte- och likviditetsrisk av sådana placeringar. Placeringsformer ska väljas så att kravet på lågt risktagande tillgodoses samtidigt som bästa möjliga förräntning eftersträvas. Motparter får vara Kommuninvest, svensk bank, svenska staten, landsting, kommuner och av kommuner helägda bolag.

Betalningsberedskapen är beroende av tillgången på likvida medel eller sådana tillgångar som snabbt kan omsättas i kontanter. Den löpande betalningsberedskapen i likviditet eller lånelöfte bör motsvara en månads likviditetsflöde. Inom ramen för likviditetsförvaltningen ska inga placeringar överstiga ett år.

4 UPPLÅNING OCH FINANSIERING

Kommunfullmäktige fattar årligen beslut om ramar för långfristig upplåning i form av ramar för nyupplåning och omsättning av lån som ska gälla för det kommande budgetåret.

Upplåning får genomföras för långfristig finansiering eller för att trygga betalningsberedskapen i kommunen. Vid upplåning och skuldförvaltning ska kravet på låg risk beaktas och lägsta möjliga finansieringskostnad eftersträvas vid den valda risknivån. Detta ska uppnås genom god framförhållning och löpande marknadsbevakning. Det är viktigt att säkerställa att valda motparter långsiktigt kan erbjuda de finansieringsvolymerna som efterfrågas. Dessutom ska refinansiering i samband med att lån förfaller till betalning kunna erbjudas. För upplåning av kortfristig och långfristig finansiering är följande instrument tillåtna:

- Checkkredit
- Reverslån

Godkända motparter är Kommuninvest och Svensk bank.

5 RISKHANTERING

All form av ekonomisk verksamhet innebär alltid ett finansiellt risktagande. Det finns fler olika typer av risker som hanteras på olika sätt.

5.1 Finansieringsrisk

Risk att vid någon tidpunkt inte ha tillgång till likvida medel. I finansieringsrisken ingår risken för refinansiering som ökar om en stor del av skuldportföljen förfaller inom en begränsad period.

Genom en god spridning av lånens förfallostruktur, upplåningsform, långgivare och väl avvägda likvidreserver kan risken minimeras. Beroende på låneskuldens storlek är behovet av spridning på kapitalbindningen olika. Ju högre skuld ju större spridning bör eftersträvas. Vid större upplåning bör lånet delas in i poster om 20-30 mkr, mindre lån bör vid omsättning slås ihop till motsvarande poster.

För att minska finansieringsrisken bör kapitalbindningen spridas över tid. Vid en lånestock på över 200 mkr bör fördelningen följa matrisen nedan. Vid en mindre lånestock bör rimlig spridning ske för att eftersträva fördelning enligt nedan:

Kapitalbindning	< 1 år	1-2 år	2-3 år	3-4 år	4-5 år	5-6 år	6-7 år	7-8 år	8-9 år
Maximalt	25 %	25 %	25 %	25 %	25 %	25 %	25 %	25 %	25 %
Minimalt	0	0	0	0	0	0	0	0	0

5.2 Ränterisk

Risk för att en snabb förändring i räntenivå påverkar kommunens finansnetto negativt genom ökade räntekostnader. Ränteriskerna begränsas dels genom begränsningar av vilka instrument som är tillåtna dels genom tydliga riktlinjer och riskmandat för räntebindingstider.

För att begränsa ränterisken skall räntebindningstiden i låneportföljen spridas enligt nedanstående normalportfölj:

Löptid	Normal	Minimalt	Maximalt
< 1 år	40 %	30 %	50 %
1-3 år	15 %	10 %	25 %
3-5 år	15 %	5 %	25 %
5-7 år	15 %	5 %	25 %
7-10 år	15 %	5 %	25 %
Snitträntebindning (år)	3,1	2,0	4,0

5.3 Likviditetsrisk

Risk att inte kunna infria betalningsförpliktelser vid förfallotidpunkten utan att kostnaden för att erhålla betalningsmedel ökar avsevärt.

5.4 Valutarisk

Risken för att drabbas av ökade kostnader till följd av valutaförändringar. Placering och upplåning i annan valuta än svensk är inte tillåten och därmed elimineras denna risk.

5.5 Motpartsrisk

Risken att resultatet försämras om en motpart inte fullgör sina förpliktelser. För att minimera denna risk begränsas vilka motparter som tillåts. De aktuella motparterna återfinns under rubriken upplåning och finansiering.

5.6 Operativrisk

Risken att drabbas av merkostnader till följd av bristfälliga interna processer, fel orsakade av den mänskliga faktorn eller felaktiga system. De operativa riskerna begränsas genom god intern kontroll, uppföljning och rapportering.

6 LEASING

Normalt är den effektiva finansieringskostnaden för ett leasingavtal högre än kommunens alternativkostnad vid egen finansiering eller lånefinansiering varför leasing i normalfallet ska användas sparsamt.

6.1 Finansiell leasing - är att jämföras med upplåning. All finansiell leasing ska beslutas av kommunfullmäktige. Beslut om finansiell leasing ska ske på motsvarande sätt som för en investering i kommunen.

- 6.2 Operationell leasing** - ska användas restriktivt och alltid jämföras kostnadsmässigt mot en egen investering. Undantaget från denna regel är fordon, kontorsutrustning och IT-utrustning.

7 DERIVAT

Derivat är ett finansiellt instrument för att hantera ränterisker.

Godkända derivatinstrument med godkända motparter får användas i samband med upplåning under förutsättning att:

- Kapitalbindningen på den underliggande finansieringen överensstämmer med löptiden på räntederivatet.
- Räntebindningsdagar på den underliggande finansieringen överensstämmer med räntebindningsdagar på räntederivatet.
- Den underliggande finansieringen och räntederivatet har samma räntebas, normalt tre månaders Stibor.

Godkända derivatinstrument är ränteswap, räntetak och räntekorridor.

Godkända motparter är Danske Bank, Handelsbanken, Nordea, SEB, Swedbank, fristående sparbanker och Kommuninvest.

All användning av derivatinstrument förutsätter god förståelse för instrumentets funktion, prissättning, tillhörande risker och administrativa rutiner som kan hantera dessa affärer.

8 UTLÅNGNING

Utlåning får endast ske till kommunägda bolag, kommunalförbund och stiftelse m.m. där kommunen är ägare eller har ett rättsligt bestämmande inflytande efter särskilt beslut i kommunfullmäktige.

All utlåning ska ske på ett sådant sätt att kommunens finansiella risker begränsas. Utlåningen ska dokumenteras i avtal mellan parterna och vara begränsad avseende belopp och tid.

9 Borgen och Garantier

Kommunen har enligt lag möjlighet att ingå borgen för företag och organisationer gällande ändamål som hör till kommunens kompetensområde. Kommunfullmäktige beslutar om enskilda borgensåtaganden och borgensramar för majoritetsägda bolag.

9.1 Organisation

Kommunfullmäktige beslutar om ett nytt kommunalt borgensåtagande.

9.2 Syfte

För att kommunen ska göra ett borgensåtagande ska det ur kommunalpolitisk synpunkt anses angeläget och ligga inom ramen för kommunens befogenheter. De ändamål som åtagandet gynnar ska sammanfalla med kommunens egna syften och intressen. Ett kommunalt borgensåtagande får inte äventyra eller fördyra kostnaden för den egna kommunala upplåningen.

9.3 Belopps- och tidsgränser

Borgensåtagandet ska alltid vara tydligt avgränsat avseende belopp och tid. Vidare ska det alltid skrivas ner i takt med att huvudfordran amorteras/minskas.

Vid borgen och förnyelse av tidigare borgen ska kommunens åtaganden tidsbegränsas till längst tio år. Därefter ska ärendet prövas av kommunfullmäktige.

För de fall kommunens borgensåtagande avser långfristiga lån ska låntagaren redovisa en amorteringsplan för lånet. Lån kan omsättas hos olika institut men får inte överskridas avseende ursprunglig amorteringsplan, återstående löptid eller belopp. I sådana fall krävs en ny prövning av borgensåtagandet. Kommunens regressrätt ska skrivas in i villkoren för borgensåtagandet. Borgen för lån i utländsk valuta får inte tecknas.

9.4 Riskanalys/bedömningar

En kommun har skyldighet att ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och kommunala medel ska hanteras med försiktighet. Här följer att stor restriktivitet ska prägla kommunens åtagande av borgensansvar.

Ett borgensåtagande innebär alltid ett risktagande och därför ska ett kommunalt beslut om borgensåtagande alltid föregås av en analys/bedömning av den risk som borgensåtagandet medför. I analysen/bedömningen ska såväl affärsmässiga som finansiella risker övervägas.

Under den tid som borgensåtagandet består ska kontinuerlig riskanalys göras. Denna ska baseras på ett gediget underlag med beaktande av art och omfattning av förpliktelsen, förändringar i de ekonomiska förutsättningarna, lagstiftning, enskilda händelser m.m.

Vidare ska alltid en riskanalys genomföras vid förnyande av äldre borgensåtaganden.

Vid borgen till kommunens helägda bolag gäller att de lån som kommunen går i borgen för begränsas till godkända långgivare, låneformer och riskbegränsningar som anges i denna policy. Avseende delägda bolag ska motsvarande begränsningar eftersträvas i samband med prövning av borgensåtagandet.

9.5 Riskavgift

Kommunens borgensåtaganden är förenade med kostnader och risker för kommunen och ska kompenseras genom en avgift. Avgiften beslutas årligen av kommunfullmäktige i samband med budget.

9.6 Redovisning av borgen

I den kommunala redovisningen ska det informeras om de förpliktelser som kommunen har tagit sig an. Både kommunallagen och god redovisningssed kräver att kommunen upplyser om borgensförbindelser i sin årsredovisning där även en riskanalys ska finnas med. I årsredovisningen ska framgå de förpliktelser, med belopp, som kommunen varit tvungen att infria under borgensåtagandena.

10 STYRNING OCH RAPPORTERING

Kommunen ska ha dokumenterade rutiner som säkerställer god kontroll, rapportering, uppföljning och utvärdering. Det är av stor vikt att det finns en ändamålsenlig organisation, klara rutiner och ett fungerande kontrollsystem i form av en utvecklad riskhantering och uppföljning.

Samtliga personer och parter i arbetet med medelsförvaltningen, i enlighet med denna finanspolicy, ska omedelbart rapportera om händelser som inte kan betraktas som normala.

Ekonomichefen ska i samband med delårsbokslut och årsbokslut redovisa en sammanställning av finansverksamheten.
